N°. 2860 — 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 25 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 24 September.

De Tweede Kamer zal van daag beraadslagen over het adres van antwoord op de troonrede, dat wij in ons Nommer van gisteren hebben medegedeeld. Dat adres, hetwelk in [illegible] beoordeeld en gewijzigd is geworden, is niet den weerklank op de troonrede, noch plaatst de Kamer op een onzijdig standpunt, tenzij men de onzijdigheid verstaat in den zin der Eerste Kamer. En dan nog is de onzijdigheid van de Tweede Kamer wel iets minder vriendschappelijk dan die der Eerste. Strikt genomen zou men in een ander land in omstandigheden, als waarin wij verkeeren, het adres opnemen voor eene oorlogsverklaring. Bij ons zal 't waarschijnlijk gehouden worden voor een *ultimatum*, als dat der Eerste Kamer, maar wat sterker uitgesproken, alhoewel dan ook de vorm zacht gekozen is. De kracht, ook van het adres der Tweede Kamer, zit minder in de woorden dan in de zaken; minder in de gebezigde uitdrukkingen, dan in de omstandigheden waaronder het adres verschijnt. Al wat daarin voorkomt is meermalen gezegd, en als dat thans eene bijzondere beteekenis heeft, dan is het slechts omdat de Kamer staat tegenover een nieuw goevernement, welks antecedenten zoo veel bekommering gebaard hebben.

Intusschen, de Tweede Kamer is verder gegaan dan de Eerste. Deze heeft zich bepaald bij een weerklank op 'tgeen in de troonrede voorkwam, en alleen hare meening kenbaar gemaakt omtrent de politieke quæstie in de laatste paragrafen van de troonrede besproken. Gene, daarentegen, heeft ook omtrent andere aangelegenheden hare meening uitgedrukt. 't Is een stelsel, dat zij bloot legt en waarin zij [illegible] aanraakt. [illegible] de [illegible]

1°. De Regering is in de troonrede over de begrooting van oorlog heen gegleden. Niet alzoo het ontwerp van adres: het staat daarbij stil, om het vertrouwen uit te spreken »dat met het *ophouden* van den oorlog de *noodzakelijkheid* van *buitengewone uitgaven* voor het leger is »vervallen." Eene waarschuwing voor den minister van Oorlog, die dit jaar weinig kans heeft, om zijne *gewone* begrooting voor eene *buitengewone* te laten doorgaan. Hij kan nu nog ten zijnen voordeele aanvoeren de reeds verminderende duurte der levensmiddelen; maar dat is ook al een vlieger, die moeijelijker opgaat. Er zal hem dan overblijven de hulp van den heer Luijben in te roepen, om twist en tweedragt te bestrijden en rust en orde te handhaven. Maar dan zou deze welligt de quæstie van vertrouwen kunnen stellen, en met het *non tali auxilio* kunnen antwoorden, wel niet aan den minister persoonlijk, maar aan het ministerie in 't algemeen. Wat voorleden jaar een goedkeuring was, schijnt thans een bezwaar.

2°. Na den minister van Oorlog is de beurt aan dien van Kolonien. De troonrede had gesproken »van maatre»gelen tot verbetering van den toestand der slaven," als »voorbereiding van hunne, in den loop dezer zitting voor »te dragen maatschappelijke hervorming." Voor de Tweede Kamer schijnt dit te onbepaald. Zij zegt in haar ontwerp: »Uw Majesteit zal ons bereid vinden mede te »werken tot hetgeen mogt worden gevorderd om de »slavernij in onze west-indische koloniën *zoo spoedig* »*mogelijk* te doen ophouden." Zij verlangt kennis te nemen van de maatregelen genomen om den tegenwoordigen toestand der slaven te verbeteren.

3°. Ook de minister van Finantiën ontvangt eene verklaring in het ontwerp, die, blijkens zijne redevoering, gisteren door ons verkort medegedeeld, niet welkom zijn zal. Hij betuigt dat, na 't geen verleden jaar gedaan is, thans bij 't goevernement geen plan bestaat om nog eenige belasting van belting af te schaffen. De Kamer antwoordt daarop in haar ontwerp: »Wij zouden het be»treuren, indien bij de gunstige gesteldheid der schatkist, »het verleenen van onderstenning aan bijzondere onder»nemingen, alsmede de voortgezette delging van schuld, »geene ruimte overlieten tot *verdere vermindering van* »*de lasten der natie*." De Kamer zal, blijkens deze verklaring, de door den minister van Finantiën geleverde, en wel wat al te zwaar gekleurde, cijfers niet aannemen, zonder er eenig meerder licht over te werpen met het bepaald doel om te onderzoeken, of thans de rij der groote vermindering van lasten werkelijk gesloten moet worden geacht. Zij schijnt dat gevoelen niet te deelen.

4°. Ook den minister van Binnenlandsche Zaken wordt een wenk toegevoegd. Men zal van zijne voordragten van wet tot ondersteuning van partikuliere ondernemingen kennis nemen, en daaraan zijne medewerking verleenen »*voor zoover* het mogt blijken dat de eisch van het »algemeen belang ondersteuning van Staatswege wettigt." Dit spreekt intusschen van zelf, en de minister kan daartegen geen bezwaar hebben.

5°. Eindelijk komt de politieke quæstie: het lager *onderwijs*, en de *Grondwet*. De Kamer verklaart zich daaromtrent rond en open.

a. Omtrent het onderwijs, getuigt zij dat »de *indie*»*ning* van de wet op het *lager onderwijs*, naar *hare* »overtuiging, *thans geen verder uitstel gedoogt. Het ge*»*voelen* der Kamer over dit gewigtig onderwerp is *be*»*kend*. Het *staat uitgedrukt* in het verslag onzer over»weging van het vroeger ingediend wetsontwerp.... Wij zijn »met Uwe Majesteit overtuigd, dat al wat tot het gebied des »gewetens behoort, ongeschonden moet blijven, en meenen »dat *dit wel* kan worden *bereikt* door *stipte inachtneming* »*van de voorschriften der Grondwet*, die door *gelijkstel*»*ling der gezindheden* en door de *uitdrukkelijke bepaling*, »dat *bij de inrigting* van het *openbaar* onderwijs *ieders* »*godsdienstige begrippen moeten worden geëerbiedigd*, »*elk denkbeeld van gewetensdwang ten eenenmale afsnijdt*."

b. Omtrent de *Grondwet* zegt het adres: »Ook wij »wenschen tweespalt en verdeeldheid voortdurend van »den vaderlandschen bodem te weeren en deelen in de »zucht van Uwe Majesteit, om de zedelijke kracht en de [illegible] van [illegible] te verhoogen. Met [illegible] »de *Grondwet*, dat plechtanker van den Staat, kan die »*eendragtige zamenwerking*, door Uwe Majesteit zoo zeer »gewenscht, onder den goddelijken zegen rijke vruchten »dragen."

Wij hebben niets hierbij te voegen om het gewigt der gebezigde verklaringen te doen uitkomen. Zij spreken luide.

Het is niet te verwachten, dat de beraadslagingen, die heden aanvangen, daarover zoo vlug zullen afloopen als zulks in de Eerste Kamer is geschied. Wij zien met belangstelling den uitslag daarvan te gemoet.

Het *Residentieblad*, dat ons, na 't bovenstaande geschreven te hebben, onder de oogen komt, is zoo verbolgen op dit adres, dat het den steller daarvan — 't noemt den heer van Zuylen van Nyevelt — met ware of onware mededeelingen uit de geheime sektie-vergaderingen, en met bittere verwijten en beschuldigingen te lijf valt. 't Rigt daarenboven eene waarschuwing en een smeekgebed tot de *vlottende* leden, »die overigens zoo achtenswaardige leden der Kamer," die het voorals nog »niet met name noemen" wil, om toch het ministerie bij te vallen. De heftigheid, de nederigheid van dit smeekgebed getuigt, dat het politiek moment gewigtig is, en dat thans de zaak is in handen van de gesmade leden der Tweede Kamer, die men minachtende *Kamer-Koninkjes* noemt, die men plaatst niet in zamenwerking met den Koning, maar hem tegenstrijdig, 'tgeen eenvoudig een lasterlijke oratorische greep is. Ook de Koning wordt ingeroepen, om toch de *vlottende* leden voor 't ministerie te winnen, alsof de Koning dit ministerie niet, gelijk een ander, zou kunnen weg zenden, als het niet aan zijne verwachting voldoet. Staat dan dit ministerie boven den Koning?

Onder het opschrift: *Kennismaking van het nieuwe ministerie met de volks-vertegenwoordiging*, bespreekt het *Handelsblad*

1°. De benoeming van kandidaten tot het voorzitterschap der Tweede Kamer.

2°. De aanspraak van den nieuw benoemden prezident.

3°. De kommissie, welke door de Tweede Kamer benoemd is, belast met het opstellen van haar adres van antwoord

4°. Het adres van antwoord der Eerste Kamer.

De konkluzie van zijn merkwaardig artikel luidt aldus:

»Bij den uitgedrukten geest der Natie, bij het reeds aangenomen standpunt der Kamer, zal de ondervinding leeren, dat het standpunt van dit ministerie geen ander is dan:

»*Zwichten* voor de constitutionele rigting, met opoffering van oorsprong en beginselen, *of vallen*. Middenweg is er niet, ook niet door den raad tot ontbinding. Wij hebben het van den aanvang af ook zoo ingezien en verkondigd. De leuze is en blijft:

»Getrouwe uitvoering der Grondwet.

»Handhaving der vrijheden en regten der natie, haar bij de grondwets-herziening van 1848 toegekend en op welker bezit zij regtmatige aanspraak heeft.

»Grondwettige regeling van het volksonderwijs, bruikbaar voor allen, dat wil zeggen: Regt voor allen."

Behartigingswaardig voor het ministerie is de volgende wenk van de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*:

»Het is wel niet raadselachtig, in welken zin het adres der Tweede Kamer zal uitvallen. Het is zeer wenschelijk, dat alle deelen der wetgeving ruiterlijk voor hun stelsel uitkomen omtrent ons staatsbestuur. De Eerste Kamer is goed voorgegaan. Het ministerie heeft nu de zekerheid, dat beide deelen der vertegenwoordiging *eenstemmig* over het onderwijs denken, en dat *als het*, *wegens het aan te nemen stelsel bij het onderwijs*, *de Tweede Kamer zoude willen ontbinden*, *het dit ook de eerste zoude moeten doen*. Men mag dus veilig vertrouwen, dat het adres der Tweede Kamer eene waardige, maar duidelijke en onomwondene verklaring van beginselen zal behelzen, en op deze wijze, het programma der vertegenwoordiging gunstig zal afsteken bij de dubbelzinnigheid, welke de ministers in de troonrede hebben nedergelegd. Het ministerie zal dan tevens ontwaren, dat eene transactie over hetgeen in het hart van ons staatsregt grijpt, met mannen van vastheid en zelfstandigheid niet mogelijk is."

Wij hebben de AMSTERDAMSCHE TENTOONSTELLING van schilderijen en andere kunstwerken bezocht; wij stellen ons voor in den *Tijd* eenig verslag te geven van de voorwerpen uit de gewijde-kunst-wereld, die we daar hebben aangetroffen — maar vóór alles moeten wij ons vaderland gelukwenschen, dat het, in den ontwerper en bouwmeester van de kerk, tentoongesteld onder N° 62, een kunstenaar bezit, die doordrongen blijkt te zijn van de hooge waardigheid der Gothiek, die hare wetten blijkt te kennen, die gewerkt heeft in den geest van aansluiting bij de kunst der vaderen, welke we zoo gaarne, als een vrucht van meerdere studie bij al onze nederlandsche architekten zouden begroeten. De Heer P. J. H. CUYPERS van Roermond, een nog jong, maar krachtig, maar volvormd kunstenaar, wien onlangs door de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten haar lidmaatschap is opgedragen en die zich slechts in eenigen wedstrijd heeft te vertoonen, om bijna zeker het [illegible] te winnen, heeft het model in hout tentoongesteld der kerk, die hij, met Gods hulp, te Wijk-Maastricht bouwen zal. Men ga dit model zien, en al is men niet gewoon zich rekenschap van het *waarom* der bouwvormen te geven, men zal niet aarzelen deze kerk voortreffelijk schoon te noemen; en zoo men weet, wat er van kerken in de laatste halve eeuw in ons vaderland gebouwd is, zal men ongetwijfeld onze betuiging bijstemmen, dat geene van haar bij dit proefstuk van den heer Cuypers halen kan. Zie voor-eerst den toren: wat schoone verhouding; wat grootschheid, door de gelukkige tegenstelling van de kern met de versierende vormen; en de versierende vormen-zelven, ze zijn niets anders dan edel voorgedragen konstruktieve vereischten, 't is wat een nederlandsche toren behoort te zijn: de verdiepingen zijn in hare logische verdeeling herkenbaar, raken niet, als bij vele fransche kerken, verloren onder den groei der uit elkander voortspruitende pinakels, en ontwikkelen zich toch geleidelijk. Dat schoon portaal met zijne eggen en frontaal, die [illegible] ren, pinakels, kappen, met hunne bloemfinalen, [illegible] boogen met hunne geledingen, die balie, die [illegible] en gekraagsteende lijsten, die sierlijk [illegible] vensters, de overgang van het vierkant tot den achthoek in de spits-zelve: 't wordt al door konstruktieve eischen in het leven geroepen, of drukt konstruktieve rezultaten uit. Ziet die wel gekomponeerde transseptgevels met hunne

heer kruis staande beren, die niet hooger klimmen dan de welfdrukking noodig heeft, met hunne hoofdramen, met hunne gepaste verlichting der dakkluizen, met hunne uitgebouwde biechtstoelen, die bewijzen, dat de bouwmeester niet doof is voor nieuwe behoeften, en daarmeê de aloude eigenaardigheden weet te verbinden. Ziet het sierlijk effekt dier eenvoudige en hoognoodige waterlijst. Ziet het allerliefste houten met lood bekleede daktorentjen, waarin een luiklokje wordt opgehangen: zie, die karbeels zijn van hout! Ziet het schoone en eenvoudige driezijdig gesloten koor; de voortzetting der zijbeuken, aangeduid in de beide kapellen (1), ter zijde van het koor; ziet de met een bijzonderen uitgang voorziene gerwekamer, die met de doop- en doodenkapellen (ter weerszijden van den toren aangebragt) de kerk eene gewenschte volledigheid bijzet.

Het houten model is nog niet geheel af. Sommige venstertraceeringen ontbreken nog, en de gewelven (die van steen zullen zijn) zijn nog niet aangebragt. Het behoeft niet gezegd te worden, dat geen onedele pleisterlaag de buitenmuren dezer kerk bedekken zal; zij wordt gebouwd van rooden baksteen, en de lijsten, pluiten, afzaten, deur- en vensterposten, zuiltjes, pinakelkappen enz. worden van limburgschen bergsteen gemaakt. Zij zal met haren schoonen toren, met haren doelmatigen middenlichtbeuk, die zonder groote kosten heeft kunnen gevonden worden, door eene vlakkere behandeling der zijbeuksdaken, met hare zes kerkvakken (travées) aan deze zijde van den transept en haar drietal koorwelfsvakken, onder de groote kerken geteld worden.

En toch, naar men ons verzekert, zal deze schoone gothische kerk, in den heerlijken stijl van het laatst der XIIIe eeuw met de beste materialen gebouwd, niet hooger dan een elk ander dergelijk gebouw te staan komen. Men waardeere daar vooral in, dat voor eene betrekkelijk geringe som een in al zijn deelen DUURZAAM MONUMENT gesticht wordt, en men geene duizenden guldens aan den ijzer- en zinkgieter, geene duizenden aan den pleisterplakker en stukadoor noch marmerschilder besteedt. Veroorloven het later de fondsen, dan kan de muraal- en glasschildering alle gewenschte versiering aanbrengen.

Om in de kosten van den bouw te voorzien, heeft de Zeer Eerwaarde Deken van Wijk eene krachtdadige hulp gevonden bij een tiental van de aanzienlijste limburgsche Heeren, die zich met Zijn Eerwaarde in eene kommissie vereenigd hebben tot regeling eener verloting, waarvan de opbrengst gedeeltelijk in de bouwkosten der kerk voorzien zal. Die Kommissie is zamengesteld als volgt, uit de Heeren: MICHIELS VAN KESSENICH, Griffier der Provinciale Staten, *Voorzitter*, VAN DER VRECKEN, Apost. Proto-Notaris, *Onder-Voorzitter*, G. TIELENS, Bankier, *Penningmeester*, HAENEN, Notaris, *Sekretaris*, BATTA, Advokaat-Generaal, BECKER, Voorzitter der Kerkfabriek, B[on] VAN BIEBERSTEIN ROGALLA ZAWADSKY, L[t] Kolonel enz., P. D. VAN LAER, Deken en Pastoor te Wijk, MAURISSEN, rentenier, PIJLS, Wethouder en Lid van de Prov. Staten, RUTTEN, Oud-Wethouder.

Deze verloting, onder de goedkeuring der Regering op d[o] 8 Mei ll., tot stand gebragt door den onvermoeiden go[illegible]nsijver en den verlichten kunstzin der genoemde Heeren, zal, volgeteekend wordende, een bedrag van f30,000 opleveren. Uit vrijwillige giften heeft men voor een bedrag van f3.000 aan prijzen kunnen koopen, waaronder voorkomt een zilveren ontbijt-servies ter waarde van f600, en eene diamanten *broche* ter waarde van f500.

Het lot is bepaald op 50 cents; om alle Katholieken van Nederland in de gelegenheid te stellen deel aan deze verloting te nemen en zich-zelven de hoogevoldoening te verschaffen iets bij te dragen tot uitvoering van een kerkbouw, die evenzeer Gods eer en de stichting der naaste als de veldwinning der goede kunstbeginselen bevorderen zal. Wij noodigen onze lezers dringend uit het model der kerk ter Amst. Tentoonstelling in het voormalig Oude-mannenhuis te gaan zien, en wij twijfelen niet, of zij zullen zich opgewekt gevoelen eenige loten te nemen en aldus een steun bij te dragen tot de schoonste nieuwe katholieke kerk, die, tot heden in Nederland ontworpen is, en van welker stichting een later tijdperk in onzen kerkbouw zal gedagteekend worden.

Onze uitgever, de heer van Langenhuysen, is door den Z. Eerw. Deken van Wijk met den verkoop der loten à 50 cents belast. Ze zijn gedrukt op halve vellen van drie loten; dit moge menig-een opwekken zoo'n [illegible]-blaadje bij elkander te nemen.

De korrespondent van *le Nord* te Moskou geeft eene beschrijving van een liefdadig verblijf in Ruslands aloude hoofdstad, ingesteld voor vrouwelijke weezen en kinderen van verdienstelijke officieren, die hunne weduwen zonder bestaan nalaten. Daaraan is verbonden een vondelingshuis, insgelijks op eene groote schaal ingerigt. Wij vinden onder de cijfers betrekkelijk deze vorstelijke onbekrompen inrigting het volgende over de vondelingen: Het vondelingenhuis heeft sinds zijn bestaan 366,788 vondelingen opgenomen. Men kan zich een denkbeeld maken van de opklimming der cijfers, als men opmerkt dat in 1763 er 700 werden ontvangen, in 1831 reeds 5,739 werden geplaatst, terwijl thans het gemiddeld jaarlijks cijfer een getal van 12,000 bereikt. Het geeft stof tot nadenken aan de filantropen en moralisten.

(1) Het stelsel der uitgebouwde biechtstoelen en der kapellen, die als den aanvang van den ontbrekenden koorommgang uitmaken, was reeds loffelijkerwijze aangenomen in de L. Vr. kerk te Amsterdam.

De *Staats-Courant* van heden geeft een koninklijk besluit van den 12den September 1856, waarbij worden goedgekeurd de statuten van de te 's Gravenhage gevestigde vereeniging tot daarstelling van een geneeskundig gesticht voor minderjarige idioten in Nederland, en mitsdien die vereeniging als regtspersoon erkend wordt.

Bij het departement van Binnenl. Zaken is ontvangen van den minister van koloniën, eene assignatie op de nederl. bank, groot f4,333,95½ zijnde het bedrag van nadere inzamelingen ten behoeve der slagtoffers van den watersnood van 1855 in het vaderland: en wel op Java van f3,737,41½ en de buitenbezittingen van f566,55

Blijkens mededeelingen van onderscheidene telegraafbesturen zijn te *Chiavenna* in het Lombardiesch-Venetiaansch Koningrijk, te Carlstad, Christinehamn, Jönkoeping, Motala, Soederhamn, Wadstena en Wexiö in Zweden, alsmede te Langesund in Noorwegen telegraafkantoren geopend.

Het kantoor te Langenschwalbach is sedert den 15den weder voor de dienst gesloten.

Ten aanzien der onlangs aangekondigde nieuwe verzendingswegen naar Zwitserland, den Kerkelijken Staat en het Koningrijk Napels, is nog op te merken, dat het grenspunt bij Constanz en Maastricht en Roermond in den 4den en van de overige nederlandsche telegraafkantoren in den 5den kring ligt. Het grenspunt bij Pontelagoscuro ligt van Harlingen en Leeuwarden in den 7den en van de overige nederlandsche kantoren in den 6den kring.

De regelen der overeenkomst tusschen België, Frankrijk en de Staten der duitsch-oostenrijksche vereeniging, van den 29sten Junij 1855, zijn thans ook voor het verkeer met Spanje, zoowel langs de belgische en fransche lijnen, als langs de lijnen der vereeniging, van toepassing.

Bij den bakker op den hoek van de St. Janstraat en den N. Z. Voorburgwal, is heden ochtend ten 4½ ure brand ontstaan, die door de werking van twee brandspuiten ten 5½ ure gebluscht was.

Z. M. heeft eervol ontslag verleend: aan mr. L. J. van Maanen, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Zeeland en aan mr. P. Alvarez van Diggelen, griffier bij het kantongeregt te Heinkenszand.

STATEN-GENERAAL.

[illegible] September.

In de zitting van heden is ingekomen een wets-ontwerp tot vermindering van het zegelregt op de certifikaten van nationale schuld en op de bewijzen van aandeel in vreemde geldleeningen.

De Kommissie voor het adres van antwoord op de Troonrede heeft haar ontwerp, gewijzigd naar de daarop in de afdeelingen gemaakte aanmerkingen, ter tafel gebragt. De beraadslagingin over dat ontwerp-adres zullen aanvangen op morgen, Woensdag, des voormiddags ten elf ure.

De Kommissie van enquête in de zaak van het Zwolsche Diep heeft haar verslag ingediend, waarop besloten is dat stuk, benevens de daarbij behoorende processen-verbaal, te doen drukken.

De Kamer heeft voorts beslist dat, volgens de bepaling van art. 132 van het Reglement van Orde, al de ten gevolge van de sluiting der voorgaande zitting onafgedaan gebleven werkzaamheden, voor zoover zij geene voorstellen des Konings betreffen, in deze zitting zullen worden hervat. Mitsdien is:

1°. Naar de afdeelingen gezonden het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis tot verandering der tienden in grondrenten;

2°. bepaald dat het onderzoek wegens het misbruik van sterken drank door de daarvoor benoemde Kommissie zal worden voortgezet;

3°. goedgevonden dat de uitgestelde beraadslaging over de konkluzie van het rapport betreffende de stukken aangaande de aftapping van water op de Zuid-Willemsvaart nader vastgesteld zal worden; en

4°. besloten dat het onderzoek van onderscheidene regeringsbescheiden, in handen van kommissiën gesteld om daarop rapport uit te brengen, voortgezet zal worden.

Aan het einde der zitting heeft de heer van Nispen van Sevenaer verslag gedaan betreffende de inlichtingen van de ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog aan de Kamer ingezonden aangaande een hun toegezonden adres van A. J. Geluk, rakende de toepassing der wet op de nationale militie. Over de konkluzie van dat rapport zal nader een besluit genomen worden.

PER TELEGRAAF.

's Hage, 24 September.

In de zitting der Tweede Kamer van heden is de algemeene strekking van het adres in antwoord op de troonrede, na eene hevige bestrijding, aangenomen met 47 tegen 20 stemmen. De minister van Justitie heeft inlichtingen gegeven over de optreding van het nieuwe ministerie. Alleen het vraagstuk over het onderwijs was daarvan de oorzaak. Het politiek stelsel van het ministerie is verzoenend. De Regering zal geen haar breed van de Grondwet afwijken.

's GRAVENHAGE, 23 Sept. De Koning heeft gisteren avond Z. K. H. den prins van Oranje bij HD. aankomst aan het paleis verwelkomd en aan HD. de versierselen van het grootkruis der orde van den Nederlandsche Leeuw overhandigd, terwijl ook de uniform als luitenant-kolonel bij het regiment grenadiers en jagers in gereedheid was. Ook begiftigde Z. M. den luitenant-kolonel jhr. Casembroot goeverneur van Z. K. H. met het kommandeurs-kruis der orde van de eikenkroon.

— Heden morgen hebben zich de troepen uit de residentie en die van Leyden en Delft weder in de Maliebaan vereenigd, van waar zij naar de vlakte van Waalsdorp zijn gemarcheerd, ten einde daar groote manœuvres in het vuur uit te voeren, onder kommando van den kolonel-kommandant Scheltus, van het regement grenadiers en jagers. Vele ingezetenen begaven zich derwaarts om ooggetuigen te zijn van de uit te voeren manœuvres.

VLAARDINGEN, 22 Sept. Sedert Zaturdag zijn hier zes schepen aangekomen van hunne tweede haringreis, met 17 tot 22 lasten vollen en ijlen haring. Volgens de medegebragte berigten waren er nog meer schepen op 57 à 58 gr. n. br. welke ook nog al veel haring vingen, zoodat men weldra nog meer aanvoeren kan te gemoet zien. (*Amst. Court.*)

's HERTOGENBOSCH, 23 Sept. Gisteren namiddag ten 4 ure is de tentoonstelling van landbouw met plegtigheid gesloten. De reeds toegekende premiën, ook die van de tentoonstelling van vee, zullen op een nader te bepalen dag plegtig worden uitgereikt.

— Overmorgen Donderdag zal in de nieuwe stads korenbeurs de eerste graanmarkt worden gehouden en vervolgens geregeld elken Dingsdag en Donderdag van iedere week, aanvangende des morgens ten 10 ure. Op de Donderdagen zullen aan de aanvoerders der grootste partijën granen, premiën worden uitgereikt. Aan belanghebbenden wordt gelegenheid gegeven de onverkochte granen ook de aangevoerde buiten beursdagen, in het beursgebouw op te leggen, terwijl tevens door eene daartoe benoemde kommissie steeds alles zal worden aangewend om den handel te bevorderen en te vergemakkelijken.

— Voor de op Maandag a. s. alhier te houden vrije jaarmarkt van paarden, vee, linnen en laken, zijn weder van stadswege een 20tal premiën uitgeloofd, ten gezamenlijke bedrage van f180. Den belanghebbenden die, ten gevolge van den grooten aanvoer, niet in de gelegenheid mogten zijn hun vee of hunne paarden te stallen, zal in dat geval van wege de gemeente eene kostelooze stalling worden verschaft. ([illegible] *Ct.*)

LAREN 20 Sept. (*G. C.*) [illegible] weder belet zeer het te huis [illegible]wert, welke men alom in [illegible] op de velden ziet staan. Doch niettegenstaande dit wordt de boekweit alhier reeds tegen f8 per mud afgeleverd. Wanneer wij het geluk mogen hebben, spoedig zonnig weder met droogen wind te krijgen, belooft dat gewas, dat goed uitgevallen is, nog meer daling in den prijs.

— Wij vernemen, dat de graslanden te Eemnes (die hooibronnen voor het Gooiland) eene zeer overvloedige tweede snede opleveren, hetwelk den landbouwers, vooral bij de dure pachtingen, gansch niet onwelkom is. Wij gelooven dan ook niet, dat men dezen winter f27,50 voor de 1000 pond hooi zal behoeven te besteden. (*Gooische Ct.*)

ZALT-BOEMEL, 22 Sept. Op de heden alhier gehouden paardenmarkt stonden 326 stuks aan de lijn. Er waren onderscheidene fransche en duitsche koopers en de handel was zeer levendig. Vele paarden werden, zonder eens ter markt te zijn geweest, van de stallen of dadelijk bij het inkomen der stad, verkocht. Voor goede paarden besteedde men van f300 tot f450. Na afloop van de markt werden de toegekende premien door burgemeester en wethouders onmiddellijk uitgereikt.

WEERT, 16 Sept. Ik ben in de gelegenheid geweest bij den heer Esser, fabriekant in gouden en zilveren werken alhier, een kunststuk te zien, namelijk een zilveren ostensorium, negentig duimen hoog in driehoekigen vorm en in gothischen stijl bewerkt. Het is bestemd voor eene kerk van eene der voorname steden des lands. In het bovenstuk prijkt het beeld der H. Maagd. Een knielende engel (verguld) draagt de *luna*. De drie hoeken zijn voorzien met de beelden van den H. Franciskus, den H. Bonaventura en de H. Maria Magdalena. De stengel is rijk bewerkt; de voet is met gedrochten en eikenloof bedekt. Het plan van dit kunststuk is grootsch en, door een meester in het vak ontworpen; de uitvoering is volkomen in alle opzigten. Alles is uit de vrije hand gewerkt, niets is gegoten of geslagen. Elk deel is met naauwkeurigheid afgewerkt, allen bij elkander, vormen een sierlijk geheel.

Dit werk getuigt ten duidelijkste van de bekwaamheid

van den heer Esser. Reeds op de tentoonstelling van voortbrengselen der limburgsche nijverheid, dezen zomer te Maastricht gehouden, werd door den Jury aan den verdienstelijken kunstenaar eene zilveren medaille verleend voor een fraaijen in Baroc-stijl bewerkten en door hem tentoongestelden kelk.

Men leest in de 2e Editie van de *Amst. Cour.*:

MADRID, 22 Sept. De heeren Lejada en Sancho, de eerste ondersekretaris bij het departement van Financiën en de tweede beheerder der nationale goederen, hebben hun ontslag ingediend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Sept. De Keizer heeft aangename herinneringen, zegt de *Constitutionnel*, van zijn bezoek te St. Sebastiaan nagelaten. Een schuitenroeister, die hem met een geïmprovizeerd kompliment aansprak en hem in haar boot overgezet heeft, bekwam een geschenk van 80 piasters. Twee fransche uitgewekenen zijn geamnisteerd, en de Keizer heeft hun de middelen verschaft, om naar hun vaderland terug te keeren.

— De algemeene raad van Haute-Marne heeft een premie van 50 centimes uitgeloofd voor elken gedooden adder. Men zal zich een denkbeeld kunnen vormen van de overgroote hoeveelheid kruipend gedierte in dat departement, als men verneemt, dat de betaalde premiën tot het bedrag van 8000 franken geklommen zijn.

— Onze sterrekundigen zijn sedert eenige nachten werkzaam; zij zoeken namelijk de komeet van Karel V, die met ongeduld verwacht wordt.

— Men wacht alle dagen een nota in den *Moniteur* namens de twee regeringen die in Napels intervenieëren aan de europeesche goevernementen gerigt. Men zegt dat dit stuk over het volgende loopen zal: Men zou in de eerste plaats doen opmerken, dat de italiaansche quæstie geen binnenlandsche quæstie is en alleen het land betreft waar de feiten plaats grepen, die haar in het leven riepen; dat er reden is uit het oogpunt der algemeene europeesche belangen om verwikkelingen voor te komen, die uit een verward en daardoor gevaarlijken toestand kunnen ontspruiten; dat aan den Koning van Napels vertoogen in den vorm der diplomatieke zijn gerigt, dat wel verre van die in overweging te nemen, Z. Siciliaansche majesteit die op de minst voegzame wijze beantwoord had; dat er dus aanleiding bestaat voor de mogendheden welke zich op dit terrein bewogen hebben om [illegible] bewegingen, die zouden kunnen ontstaan en een bedreiging tegen elke poging in dien zin.

— Het tabaksverbruik in Frankrijk heeft zoo toegenomen dat de te Parijs en in tien andere steden bestaande fabrieken niet toereikend zijn en de staat verscheidene nieuwe, o. a. te Chateauroux, zal oprigten. De kosten van zulk een fabriek bedragen 5 a 600,000 fr., doch zij levert 1½ tot 2 milioen fr. 's jaars op. In de fabriek te Parijs worden 2500 personen met sigarenmaken bezig gehouden.

— In de wijk Papincourt zijn nieuwe arrestatiën bewerkstelligd, men zegt dat er proklamatiën aangeplakt waren, die der Regering vijandig zijn.

— De napelsche zaken blijven zeer de belangstelling van het oostenrijksche hof opwekken. In speciale konferentiën tusschen de heeren Martini en von Buol worden zij voornamelijk behandeld. Men verwacht hier dat de heer Martini, die te Napels zich met den heer Hübner te zamen bevindt, een laatste poging bij den Koning doen zal om hem tot een verandering van houding te brengen.

— De napelsche zaken blijven het voorname onderwerp der gesprekken van het oogenblik. De gisteren medegedeelde nieuwstijdingen worden bevestigd, maar zoo lang de *Moniteur* de aangekondigde verklaringen niet zal hebben gegeven, blijft het moeijelijk om precies te weten, welke strekking de demonstratie der twee groote zeemogendheden hebben zal; intusschen verzekert men te Parijs, dat de Koning van Napels vóór de aankomst der vloten de verlangde hervormingen zou afkondigen, en verder dat de baron von Hübner zich naar Biarritz begeven zou, om met den Keizer te konfereeren.

— Men leest in de *Zerama* van Philippeville: Ten gevolge der schokken bij de jongste aardbeving ondervonden, hebben eenige personen zonderlinge gewaarwordingen ondervonden; een door een toeval blind geworden heeft het gezigt terug gekregen; een ander de spraak verloren, een derde sints jaren door verlamming aangetast is als door betoovering genezen. Men herinnert zich dat bij een aardbeving te Lyon in 1853 zich dergelijke gevallen hebben voorgedaan.

— De berigten uit Spanje blijven eenstemmig beweeren, dat de rigting der Regering ragwaarts is. Sommigen beweeren stellig, dat de intrekking der wet op de kerkelijke goederen zeer waarschijnlijk is.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Sept. Blijkens eene officiëele opgaaf zijn gedurende den russischen oorlog 15,000 personen en 7500 paarden te Portsmouth uit- en ingescheept.

Op alle punten der hoofdstad vooral in de nabijheid van Victoriapark hebben zich gisteren buitengewoon veel predikers vertoond, die massa hoorders en zakkenrollers lokten.

— Zij, die in de geschiedenis der letterkunde belang stellen, zegt de *Times*, zullen met genoegen vernemen, dat een tweede exemplaar der eerste uitgave van *Hamlet*, in 1603, onlangs ontdekt is. Aan dit exemplaar ontbreekt wel is waar, de eerste titel, overigens is het in den besten staat. Deze schat voor de liefhebbers van oude en zeldzame editiën, is voor de som van £ 120 gekocht.

— De *Niagara* heeft te Liverpool berigten aangebragt uit Boston van 10 en New-York van 11 dezer, waarmede de door de *Hermann* aangebragte tijdingen betreffende den strijd tusschen de abolitionisten en de voorstanders der slavernij in Kansas bevestigd worden.

De sekretaris van staat, Marcy, had aan den gouverneur van Kansas instruktiën gezonden, ten doel hebbende de opheffing in dat gewest van de strijdkrachten der abolutionisten en het herstel van het territoriale goevernement. Eveneens woren officiële instruktiën toegezonden aan generaal Smith, kommandant van het westelijk distrikt en aan de goeverneurs van Kentucky, en Illinois, om troepen te leveren ten einde de Regering van Kansas te hulp te komen.

De Regering der Unie had besloten het veiligheidskommitté te San Francisco te ontbinden.

De heer O. Smith van New-York is benoemd tot gezant van de Regering van generaal Walker bij de Vereenigde Staten. Het kabinet van Washington moet, naar men zegt, voornemens zijn hem niet te erkennen. De heer Smith stelde te New-York eene leening voor van 2 millioen pond sterling ten behoeve van Walker. Costa-Rica rustte zich tegen laatstgemelde ten strijd uit. De prezident Mora had een adres openbaar gemaakt, waarin hij de burgers van Centraal-Amerika aanspoort hunne oude grieven te vergeten en zich onderling te vereenigen tegen Walker.

De verkiezing, welke den 8sten dezer in Maine had plaats gevonden, had de zege verschaft aan de republikeinen. Al de gedeeltelijke rezultaten zijn nog niet bekend, maar men berekent dat de meerderheid voor de republikeinen 10 a 15 duizend stemmen bedraagt.

De vrienden van kolonel Fremont waren zeer opgewonden over hunne zegepraal.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Sept. De Keizer is heden morgen naar [illegible]

— De heer v. Budberg zal in de eerstvolgende dagen eene audientie erlangen ter overhandiging zijner geloofsbrieven.

— De oostenrijksche gezant te Napels, de heer Martini is naar zijn post vertrokken.

— Den 20sten dezer is de echtverbindtenis van Z. K. H. den Groothertog Frederik van Baden met H. K. H. de Prinses Louise van Pruissen plegtig voltrokken.

BERLIJN, 23 Sept. De pruissische bank heeft haar diskonto tot zes pCt. verhoogd. De geld-voorraad dezer bank is in de laatstverloopen tien dagen met ongeveer een millioen th. verminderd, terwijl de diskontoos de buitengewone hoogte van ongeveer 50 millioen th. bereikt hadden, en het cijfer der beleeningen tot 10 millioen th. gestegen was.

BELGIE.

BRUSSEL, 23 Sept. Heden zijn de Septemberfeesten begonnen.

— Gisteren is het internationaal kongres voor de tarifhervorming in de zaal van het stadhuis geopend.

STADSNIEUWS.

In de 230ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 36 Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N° 15058, 14193 en 8715 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 September.

BEVALLEN (20 Sept.): S. S. Kok, geb. Huisman, D. — (21 Sept.): M. H. Zwanenburg, geb. Sonjee, D. - A. P. Klees, geb. Weyland, D. — (22 Sept.): V. Warendorf, geb. van Leer, Z.

OVERLEDEN (19 Sept.): C. Goedkoop, geb. Sterk, 30 j. - E. Grevink, wed. A. F. Telman, 71 j. - J. M. Giethoorn, 78 j. — (20 Sept.): B. F. A. Boggia, 60 j. — (21 Sept.): L. A. Woudhuysen, 47 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 54⅞, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 96½; Spanje 1—3 pc. 23$\frac{15}{16}$; Binnenl. 3 pc. 39; Romeinen 5 pc. 85¼; Oostenrijk Met. 5 pc. 78; id. Nat. 5 pc. 79½.

PARIJS, 23 Sept. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 69.80; 3 pc. Spanje 39½; id. 1½ pc. 24⅜; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88.

MADRID, 22 Sept. 3 pc. Schuld 41.—; id. 4½ pc. 25.75.

LONDEN, 23 Sept. Cons. 94; Spanje buit. 3 pc. 42¼; id. 1½ pc. 24; Comité-Bew. —; Pass. —; Rusl. 5 pc. 107½; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 98½; id. 2½ pc. 64¼; Sard. 5 pc. 91; Braz. —; Peru 4½ pc. 79½; Gren. uitg. —; id. werk. —; Mexiko 3 pc. 22½; Portugal 4 pc. 42; Ecuador —; Wissel op Amst. 11.16½; Hamburg 13.7.

WEENEN, 23 Sept. Met. 5 pc. 81; id. 4½ pc. 71¼; Bank-Aktiën 1080; Credit Anst. 331; Wissel op Londen 10.08; Amst. —; Parijs 121; Goud —; Zilver 5⅛.

BERLIJN, 23 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18¾; Parijs 78½; Amst. 143⅝; Weenen 106⅞; Petersburg —.

HAMBURG. 23 Sept. Spanje 1½ pc. 36½; id. 3 pc. 22¼; Rusl. 5 pc. 101¼; 3 pc. Mexikanen 22⅞; 5 pc. Sardinia 90½; Wissel op Londen 3/m. 13.⅛; id. kort 13.2½; Amst. 36.25.

FRANKFORT. 23 Sept. 5 pc. Met. 76¼; 1½ pc. Spanje binnenl. 23⅞; id. 3 pc. 38¼; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			22 SEPT. 4½ u. gebl.	23 SEPT. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	pCt.	63¾	62¼	a	62½	62¼
Dito Dito	3	"	74¾	73⅝	"	73¾	73¾
Dito Dito	4	"	94⅛	93½	"	94	93⅞
O. I. Leening 1844	4	"		93¼	"	93⅛	
Amortisatie	3½	"			"		
Handel-Maatschappij	4½	"	132		"		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	"			"		
Dito Hollandsche dito					"		
Obligatiën	4½	"			"		
Maatschappij van Weld.	4	"			"		
Aand. Ned. Bank		"			"		
België, Certifikaten	2½	"			"		
Dito *Rothschild*	2½	"		51	"		
Frankrijk, Obligatiën	3	"			"		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	"	23$\frac{15}{16}$	23⅞	"	24	24
Nieuwe	3	"	43½		"		
Binnenlandsche	3	"	38$\frac{9}{16}$	38¼	"	38½	38½
Cert. Coup. Sp. Com.				5$\frac{11}{16}$	"		
Amortisable Schuld			6$\frac{1}{16}$	6$\frac{1}{16}$	"		
Portugal, te Londen	3	"	44	43⅞	"	43⅞	
Dito Uitgestelde			21¼		"		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	"	102⅝	101⅞	"	102	101⅞
Dito A°. 1828—1829	5	"	102	101	"		
Negot. 1831 en 1833	5	"	91¼		"		
Nieuwe Engelsche	4½	"			"		
Negot. 1840	4	"	83⅝		"		
Dito *Stieglitz*	4		83¼	82⅞	"		
Dito Nieuwe	5	"			"		
Certifikaten te Hamburg	5	"			"		
Inschr. op 't Grootboek	6	"			"		
Dito Certifikaten	6	"	63½		"		
Polen, Obligatiën	4	"			"		
Aandeelen 1835					"		
Oostenrijk, Metalliek	5	"	74$\frac{5}{16}$	73⅞	"	73¾	73⅞
Dito Nationale	5	"	75⅞	75	"	75½	75$\frac{3}{16}$
Dito 1847	2½	"	38$\frac{5}{16}$	37⅞	"	38¼	38¼
Dito 1851 en 1852	2½	"	[illegible]	37½	"	38¼	38¼
Dito Nieuwe	5	"	83½	82½	"	82¾	[illegible]
Dito 1854	5	"	83⅞	82½	"	82¾	82¾
Weener Bank	5	"			"		
Dito	4	"			"		
Aand. met Loting fl. 250		f			"		
Nieuwe dito 1854				318	"		
Pruiss. Aand. 1854	3½	"		205	"		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		"			"		
Dito Orig.					"		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5	"			"		
Sardinië, te Londen	5	"			"		
Denemarken, dito	5	"			"		
Louisiana, te Londen	5	"			"		
Brazilië	5	"	98½	98½	"		
Dito 1843	5	"			"		
Mexiko, te Londen £ 100	3	"	21$\frac{3}{16}$	21¼	"	21¼	
Dito Onbepaalde	3	"	21$\frac{3}{16}$	21⅛	"	21¼	
Peru, Schuld	4½				"		
Grenada, dito à £ 100	2½	"	20½	20½	"	20½	20½
Dito Uitgestelde			7⅛	7	"	[illegible]	
Ecuador				14	"	14½	
Venezuela, te Londen	4½	"	30	29½	"	29¾	
Dito Uitgestelde			[illegible]				
Grieken, Bl. à £ 100	5						

N°. 5 pc. Stieglitz 93; O. 92; B. [illegible] Braz. 92; Grenada onb. 20½; [illegible] Ecuador onb. 14; [illegible] Venezuela onb. 29½, [illegible]

[illegible] verkeerde de markt in eene flaauwere stemming, [illegible] buitenlandsche fondsen tot verlaagde koers afgegeven.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers,

Parijs	2/m.	*f* 56	Livorno	2/m.	*f*	86¾
"	zigt	" 55$\frac{7}{16}$	Napels	"	"	86
Bordeaux	2/m.	" 54⅞	Petersburg	"	"	1.83
"	zigt	" 55⅜	Weenen	6/w.	"	33¼
Madrid	3/m.	" [illegible]	Augsburg		"	[illegible]
Cadix	"	[illegible]	Frankfort	"	"	98¾
Seville	"	" [illegible]	Hamburg	2/m.	"	35
Bilbao	"	" 239	"	zigt	"	35$\frac{7}{16}$
Lissabon	"	" 41	Londen	2/m.	"	11.87½
Porto	"	" 41	"	zigt	"	[illegible]
Genua	2/m.	" 55½	Rotterdam			[illegible]

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 23 Sept. Rogge. Verkocht: 146/2 & Archan-

gel. f 284 1/m. — Gerst. 126/2 @ Libau f 305 3/m. — Moutwijn f 24; Jenever f 29,50; Amst. Proef f 30,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

Advertentiën.

(2560) Voor de zoo vele bewijzen van deelneming, tijdens de ziekte, als ook na het overlijden van Mejufvrouw CLARA BOUDIER, laatst Weduwe den Heer WILLEM KOLKMAN, betuigen hare Kinderen, Behuwdkinderen en verdere betrekkingen hunnen welgemeenden dank.

DORDRECHT, 23 September 1856.

(2561) Tegen 1° November of vroeger, wordt in eene der voornaamste steden in Zuid-Holland gevraagd een **bekwaam Bediende**, R. C., in een **Magazijn van Manufakturen**, tevens instaat eenig Kantoorwerk te verrigten en van goede getuigschriften voorzien. Reflecterenden adresseren zich met *franco* brieven onder letter C. bij de Gebr. VAN LANGENHUYSEN, Boekhandelaren te 's Hage. (2561)

(9563) Met 1°. November kunnen twee **Dienstboden** van de R. C. Godsdienst geplaatst worden, de een als **Keuken- en Werkmeid**, de andere als kunnende met de Wasch, Naaijen en Huiswerk omgaan. Hierop reflecteerenden en goede getuigschriften van bekwaamheid kunnende overleggen, vervoegen zich met *franco* brieven aan Mej. TH. KOEKKOEK, in het St.-Pietershof te Hoorn, onder de letters S. M.

Zeer civiel te Koop:

Een der schoonste **Ketels voor een Bierbrouwerij**, uit drie stukken rood koper, groot 48 vaten, 36 kannen; en eene **Roerkuip** met koperen lossen bodem, groot 21 vaten 50 kannen. *Franco* te bevragen bij J. J. VAN OIRSCHOT, Directeur van het gesticht Padud, te *Handel, Noord-Braband.* (2558)

(2562) Door Gebr. VAN LANGENHUYSEN te 's Hage is verkrijgbaar gesteld à f 2.50:

DE TERUGKEER VAN

HUGO DE GROOT,

tot het Katholieke Geloof,

door C. BROERE,

Hoogleeraar aan het Seminarie te Warmond.

(2564) Bij H. LAGERWEIJ te Dordrecht, zoo mede bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam en verder alom, ziet het ligt:

GOUDEN SLEUTEL

VOOR DEN TUINMAN;

bevattende eene naauwkeurige en volledige Handleiding tot het aanleggen van **Lust-, Groente- en Ooft-tuinen**, benevens zeer vele opgaven der methoden en bevindingen van onderscheidene beroemde Buiten- en Binnenlandsche wetenschappelijke en practische Mannen, ten voordeele van allen, die een Vruchtboomgaard of een Tuin tot vermaak of voordeel bezitten.

Dit werkje, rijk aan inhoud, groot 192 bladz., kost, ten einde de algemeene verspreiding te bevorderen, slechts **75 cents.**

Mede wordt bij bovengenoemde met succes gedebiteerd: **De Houtgewassen in Nederland**, uit een maatschappelijk oogpunt beschouwd, ter bevordering van Nijverheid en Koophandel, door TH. W. UILKENS f 4.80.

Niet alleen is dit werk voor hen die in Hout handelen, maar ook voor Apothekers, Drogisten, enz. enz. dienstig. De *nieuwe* manier om Bessensap, Vlierstroop en andere zaken te bereiden, is de prijs van het werk alleen dubbeld waard.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Sept. Pik, Jenneke Hendrika, Fernambuck.
VLISSINGEN, 21 Sept. De Boer, Gesina, Triëst.

UITGEZEILD:

HELVOET, 22 Sept. Prater, Mary en Hillegonda, Brouwershaven en Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 24 Sept., in lading naar:

Mainz.	B. [illegible]schreiber, Mainz N°. 5.
Duisburg.	B. F. Timmerman, Weldadigheid.
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Wilhelmina.
Urdingen en Ruhrort.	J. Hell, Johanna.
Keulen.	M. Greeve, Cöln N°. 3.
Duesseldorp en Neuss.	H. Kievitz, Kent u Zelven.
Ludwigh. en Mannheim.	J. G. Benster, Mein Vergnügen.
Mannheim.	J. Andres, Telemac.

AMSTERDAM, 22 September, vertrokken naar:

Mannheim.	J. G. Kroll, Hoffnung.
Frankfort.	M. Hirschman, Frankfort N°. 12.

Rijnhoogte ARNHEM, 23 Sept. 1 el 6? duim.
KEULEN, 23 „ 7 vt. 6½ „

CUYPERS & STOLTZENBERG te Roermond, hebben uitgegeven en bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN mede verkrijgbaar gesteld:

Het zeer gelijkende

BUSTE

VAN

MONSEIGNEUR SAMHIRI,

Patriarch van Antiochië.

Prijs in helder wit compositie . . . . f 6.50.
» in gepolichromeerd . . . . » 10.00.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS is van de pers gekomen:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN

DER

Roomsch-Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,

Hoogleeraar te Munster,

door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.

Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

Een besluit van het keizerlijk hof van Dyon, in dato 17 Augustus 1854, heeft op advies van de Heeren Chevalier en O Henry, leden der Keizerlijke Akademie van Geneeskunde en van den Heer Lassaigne, Professor in de Scheikunde aan de school te Alfort, welke door gemelde Akademie als deskundigen benoemd waren om een scheikundig onderzoek in te stellen, „het Elixer van GUILLIÉ*, bereid door* PAUL GAGE*, verklaard te zijn een voortreffelijk geneesmiddel, steeds regelmatig in zijne werking, waarvan de verkoop, als zijnde het geen geheim middel, moest worden toegelaten.* is
Het Hof van Rouen heeft hetzelfde besluit genomen.
In Pruissen is de verkoop van het Elixer GUILLIÉ *in de geheele monarchie veroorloofd.*

ELIXER VAN Dr. GUILLIÉ Het eenige oorspronkelijke bereid door PAUL GAGE

Te Parijs, rue de Grenelle-Saint-Germain, n° 13.

Te Amsterdam, Verkoophuis, en de bekende Dépôts in de andere steden.

„ H. H. ULOTH, Apothekr.

„ **Rotterdam,** F. E. VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.

Uittreksel uit het werkje *Verhandeling over den oorsprong der Slijmaandoeningen*, de ziekten welke daaruit voorkomen en de middelen ter bestrijding, welke men zelf kan aanwenden door het werkzame *„Elixer tonique anti-glaireux"* van **Dokter GUILLIÉ** bereid door **PAUL GAGE.**

De ouden, welke andere benamingen bezigden voor slijm, als zinkingstoffen, koude vochten etc. beschreven het als een kleverig, taai vocht, hetwelk afgescheiden en gevonden wordt op de oppervlakte der slijmvliezen, om ze te bevochtigen en hunne werking te bevorderen.

Vele oorzaken loopen te zamen, om dit vocht in hoedanigheid en hoeveelheid te wijzigen, en niemand zal er aan twijfelen, dat eene onmatige afscheiding hoogst nadeelig moet werken op onze werktuigen en hunne verrigtingen, welke voor het leven van zoo groot belang zijn, zoo als de spijsvertering en de bloedsomloop, de verrigtingen van hart en longen, van maag, ingewanden en blaas, van lever en milt, van de klier- en watervaatstelsels, enz. enz.

Het zal ons niet moeijelijk vallen aan een ieder duidelijk te maken hoe nuttig het *„Elixer van Guillié"* is, door eenige van die aandoeningen op te noemen, waar het nog hulp bragt toen de kunst uitgeput was en alle hoop verloren scheen.

Aamborstigheid, zinkings, kinkhoest, verkoudheid, kramphoest, ontsteking in de borst, enz. enz. — In het algemeen zijn al deze aandoeningen het gevolg van de ophooping eener taaije, dikke, scherpe, kleverige slijm op de oppervlakte der vliezen van longen en luchtbuizen, tengevolge van ontsteking in die ligchaamsdeelen.

De luchtpijpen zijn verstopt, de lucht kan niet in de longen treden en dus is de ademhaling [illegible] tracht de [illegible] wordt en de lijder loopt [illegible] stikken, wanneer men de slijm niet uitdrijft door middel van het **„Elixer van Guillié."**

Beroerte, verlamming. — In de hersenen bevinden zich tallooze bloed- en watervaten. Zij zijn omgeven door hunne slijmvliezen, welke eene slijmachtige stof afscheiden, dienende ter bevochtiging der hersenen.

Zoodra nu door deze of gene oorzaak er een ontstekingachtige toestand geboren wordt in deze bloed- of watervaten of in de slijmvliezen, wordt de slijm in te groote hoeveelheid afgescheiden, **zij stort zich uit** in de hersenen en **beroerte** of **verlamming** is er het onvermijdelijke gevolg van.

Er bestaat slechts een middel om dit te voorkomen: men moet *voor, gedurende* en *na* **de uitstorting** der slijm het *„Elixer van Guillié"* gebruiken, ten einde eene afleiding op de ingewanden te bewerken, en de opslorping te bevorderen.

Gal, galziekten, gele koorts, geelzucht, slechte spijsvertering, cholera, enz. — Is de lever door eene aanmerkelijke ontsteking aangetast, dan breidt zich deze ontsteking weldra uit over maag, milt en ingewanden, daar de gal in te groote hoeveelheid wordt afgescheiden, en zich in dezen uitstort. Er ontstaat door deze ontsteking en tengevolge daarvan eene ware ettervergiftiging; geelzucht, gele koorts, rotkoortsen, galkoorts, moeraskoortsen, cholera en verpestende ziekten verspreiden zich onder de menschen, galsteenen ontstaan er in de galblaas, enz. enz.

Om deze kwalen voor te komen, is het [illegible] de gal af te drijven naar mate zij zich vormt, hetgeen het geschiktste kan geschieden door het **„Elixer van Guillié,"** bereid door **Paul Gage,** welke bij hare zacht purgerende eigenschappen versterkende en zuiverende hoedanigheden voegt.

Slijmvloed van de blaas. — Wanneer de urine slijmig is en daardoor troebel, soms taai, kleverig, ja zelfs met een roode brij vermengd, of met eene vette, draderige zelfstandigheid, dan worden de wanden der blaas door deze zelfstandigheid geprikkeld, en er ontstaat [illegible] van de blaas. — De slijm [illegible] veranderen dat zij zich [illegible] geneesmiddel, om deze aandoening [illegible] dit geschiedt onfeilbaar door het **Elixir van Guillié,** bereid door **Paul Gage.**

Jicht en **Rheumatiek.** — Deze beide hevige ziekten worden veroorzaakt door een scherpe, taaije slijm, welke zich geplaatst heeft op de gewrichts-beurzen en de peesscheden (*aponévroses*), welke de geledingen en de spieren omgeven.

Weet men de oorzaak eener kwaal, dan is het niet moeijelijk daarvoor het geneesmiddel te vinden. Het **Elixer van Guillié** is ook hier wederom het beste geneesmiddel om spoedig, zeker en duurzaam te genezen. Door het **Electro-magnetische Weefsel** wordt de genezing buitengewoon ondersteund.

Wij zouden hier nog veel, zeer veel over de slijmziekten kunnen bijvoegen, en allen opnoemen, maar wij willen liever den lezer verwijzen naar het boekske, hetwelk bij elk fleschje Elixer, gratis wordt afgeleverd.

Elk fleschje gaat vergezeld van het werkje getiteld: *Verhandeling over de Slijmziekten*, waarvan zoowel in Parijs als in het buitenland behoorlijke legalisatie geschied is, om daardoor aan schrijvers en uitgevers het eigendom er van te verzekeren; het is in alle Europesche talen vertaald, en die fleschjes waarbij zich deze brochure niet bevindt, moeten als nagemaakt geweigerd worden. Prijs van elk fleschje f 1.75.

BELANGRIJK BERIGT: In vele Apotheken wordt een Elixer verkocht dat voor dat van Guillié doorgaat, en reeds de nadeeligste gevolgen heeft uitgeoefend. Het Publiek wordt opmerkzaam gemaakt dat geene fleschen als echt beschouwd kunnen worden, dan die op de kurk met een in rood gedrukt fabriekmerk voorzien zijn, benevens de eigenhandige handteekening van **Paul Gage.**

ELECTRO-MAGNETISCH WEEFSEL GOEDGEKEURD DOOR DE ACADEMIE VAN GENEESKUNDE.

Dit weefsel is zijne werking verschuldigd aan de voltaïsche bestanddeelen, welke onder den vorm van een hoogst fijn verdeeld poeder daarin voorkomen. Zijne werking op de huid is zeer krachtig. Het verwekt een overvloedig zweet en vaak een hoogst weldadigen uitslag.

Dit weefsel is zoo vast dat het oneindig gebruikt kan worden en bijgevolg vrij beter koop is dan al die zoogenaamde chemische papieren waarvan de werking naauw merkbaar is en welke het ligchaam en de kleederen vuil maken. Alle geneeskundigen, welke er gebruik van gemaakt hebben moeten erkennen dat al wat voortkomt of gevoed wordt door eene opwekking van het huidweefsel, daardoor zeer dikwijls genezen en altijd stellig dragelijk gemaakt wordt. Het is dus nuttig in alle *Jichten, Rheumatieke pijnen, in alle Zenuw-pijnen zoo als scheele hoofdpijn, [illegible] en waterachtige zwellingen ontsteking der longen en van het ribbenvlies (Pleuris).*

Alle geneeskundige dagbladen in Parijs bevelen het aan.

Prijs f 3 en 5½.

Aan hetzelfde adres zijn te bekomen de **Comtaf** van **Paul Gage**, voor de grondige genezing van likdoorns, eksteroogen, eelthielen, verhardingen enz. Eene twintigjarige ervaring bewijst daarvan de onfeilbare werking. Prijs f 1.

Dr. Franck's Gezondheidspillen. Deze zijn heilzaam tegen maagkwalen, slijm enz.; zij zijn windbrekend, genezen verstoppingen, herstellen de gestoorde spijsvertering en doen melancholie, hypochondrie en zenuwachtige toevallen verdwijnen. Prijs f 0.75.

Baume Antihémorrhoïdal; het gebruik is in eene kleine verhandeling door Dr. Guillié Reg. 40 en 41 aangegeven. Prijs f 2.50.

(2278)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.